

"DRAUGAS"

OCT 14

LITHUANIAN DAILY FRIEND
TERMS OF SUBSCRIPTIONS
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursdays Edition \$2.00
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois,
Phone McKinley 6114, Establ. 1908

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION

PIRMOJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 13 D., 1919 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAI-VOL. IV. No. 241

RUSAI SU VOKIEČIAIS IŠNAUJO RYGOJE

Rusai sako, Pabaltija yra Rusijos Provincija

Bolševikai sutinka taikintis su Pabaltijos Viešpatijomis

RUSAI SU VOKIEČIAIS RYGOJE.

LONDONAS, spal. 11.—Laikraščio Daily Mail korespondentas iš Rygos praneša, jog rusų pulkininkas Avalov-Bermond su savo kariuomene ir su vokiečių kariuomenės pagelba užėmė Rygą praeitą trečiądienį.

Iš Berlyno pranešama, jog tas pat rusų pulkininkas vokiečių valdžiai Rusijos vardu pasiuntė nuosirdžią padėkone už "neapkauojamą" vokiečių kariuomenės patarnavimą Rusijai apsaugoti Rusijos provincijas nuo bolševikizmo.

Toliau iš Berlyno pranešama, jog pulkininkas Avalov-Bermond tartininkų atstovams Pabaltijoje indavęs sekančio turinio notą, užadresotą "tartininkų viešpatijų atstovams Rusijoje" (?) :

"Su tikslu įveikti bolševikizmą, pravesti tvarką ir apdraudą mano veikimo plotuose, aš, kaip rusų armijos viršininkas vakarinės Rusijos provincijose, padariau santarvę su vokiečių armijos, okupuojančios kai-kurias teritorijas, viršininkais. Šulig tos santarvės aš garantuoju laipsnišką tos vokiečių armijos ištraukimą ir apdraudžiu jos išsuntimą Vokietijon."

Iš Copenhageno pranešama, jog pulk. Avalov-B. paskelbęs, kad Kuršas ir Mintauja priklauso generalei (Kol'ako) Rusijos vyriausybei. Šulig pulkininko Avalov-B., toms Rusijos "provincijoms" (taigi ir Lietuvai) busias paskirtas generalis gubernatorius.

Rygos užlajoje stovi anglų ir prancūzų karės laivai. Anksčiau gauta žinių, jog jie buvo pasirengę ginti Rygą prieš vokiečių atakas. Bet nėra žinių, ar jie tą darė, ar ne.

(Pulk. Avalov-Bermondto kariuomenė sudaryta iš rusų ir vokiečių. Ta kariuomenė bendrai veikia su gen. von der Goltzo kariuomene. Pulk. Avalov-B. viršininku yra gen. Yudenis. Ji pastarojo viršininku yra Siberijos valdžia, kurios galva yra admirolas Kolčaks. Pasirodo, kad Pabaltijos viešpatijas tie kolčakiniai posenovei priskaito prie eilės Rusijos provincijų. Ir darbuojasi jas pavergti. Tame darbe jiems gelbsti vokiečiai).

LATVIAI ŠAUKIASI PAGELBOS TALKININKŲ.

Paryžius, spal. 11.—Čia apturėta latvių vyriausybės protestas prieš vokiečių veikimą. Proteste pažymima, kad vokiečių kariuomenė latvius užtaikavusi spalio 8.

Latvių vyriausybė šaukiasi tartininkų, kad šitie suvaldytų vokiečius, kurie peržengia taikos sutartį, padarytą tartininkų su jais.

Latviai dar praneša, jog vokiečiai Latvijoje grumoją ne tik vienai Pabaltijai, bet pasauliui. Sakosi jie susijungsią su rusais.

Latvijos vyriausybė nusprendžiusi kiek galima ginti savo šalies nepriklausomybę.

SUV. VALSTIJŲ MISIJA KALTINAMA.

Berlynas, spal. 11.—Majoras Rischhof, gen. von der Goltzo štabo oficerias, kuris vokiečių kariuomenę ragino neklusyti valdžios ir pasilikti Pabaltijoj ir už tai patrauktas karės feisman, praneša, jog amerikoniška militarinė misija Rygoje praeitą balandį jam pačiam padavusi sugestiją, kad gen.

von der Goltzo kariuomenė užimtų Rygą.

Majoras Rischhof taip liudijo šalies apginimo ministeriui Noske. Ji pastarasis apie tai pranešė nacionaliam susirinkimui.

BOLŠEVIKAI SUTINKA TAIKINTIES SU PABALTIJA.

Gelsingforsas, spal. 11.—Čia gauta žinių, jog Rusijos sovietų (bolševikų) valdžia sutikusi pradėti taikos tarybas su Pabaltijos viešpatijomis.

Iš Maskvos pranešta, jog sovietų užsienių reikalų komisaras Telitšerin pasiuntęs atsakymą Pabaltijos atstovams. Atsakyme pažymima, jog viešpatijų paduotos sąlygos priimanos.

Reiškia, sovietų valdžia apsiima pripažinti nepriklausomybę Pabaltijos viešpatijoms. Taikos tarybos, regis, bus vedamos mieste Dorpate.

PADEREWSKI LONDONE.

Londonas, spal. 11.—Čia atkeliavo lenkų premjeras Paderewski. Nori pasimatyti su premjeru Lloyd George.

EPISKOPALAI PAGERBS BELGŲ KARDINOLĄ.

Protestantai rengiasi prie manifestacijų.

Detroit, Mich., spal. 11.—Čia iš visos Amerikos suvažiuo protestantų episkopų bažnyčios vyskupai. Jie turi čia savo konvenciją.

Šito spalio mėnesio 19 ir 20 d. ši miestą aplankys belgų kardinolas Mercier. Tasai protestantų episkopų vyskupų suvažiavimas tad nutarė iškilmingai kardinolą pasitikti ir pasveikinti.

To negana. Protestantų vyskupai dar plenuoja tą garbingą svečią pakviesti savo susirinkimui ir paklausti jo kalbos.

Protestantų episkopų suvažiavimas padalintas į du skyrius arba butu. Vienam susirinkime darbuojasi vieni vyskupai, kitamgi paprastieji dvasiškiai ir pasauliniai atstovai. Sakoma, kardinolas busias pakviestas pakalbėti ir pastarajin suvažiavimo skyriun.

Be to, čia dideles iškilmybes kardinolui rengia miesto valdžia ir katalikai gyventojai.

Kardinolą pasitikis 19,000 vietos ir apylinkėse gyvenančių belgų. Parodavime gatvėms dalyvaus skaitlingos belgų draugijos.

Prie didelių manifestacijų rengiasi visas miestas.

SUKILIMAI SICILIJOS SALOJE.

Valstiečiai paėmė miestelį; 7 žmonės žuvo.

Rymas, spal. 11.—Iš salos Sicilijos gauta žinių, kad ten sukilusieji valstiečiai paėmė miestelį Riese, siera kasyklų apskritį.

Keturi tukstančiai valstiečių susirėmė su kariuomene su tikslu pasisavinti žemės plotus. Kareiviai 7 žmones užmušė

JAPONAI UŽGINA GRUMOJIMĄ AMERIKONAMS.

Japonijos generalis štabas sako, pranešimas neteisingas.

Tokyo, spal. 11.—Čia užginama, kad japonai būtų grumoję amerikonus stoti kazokų pusėje ištikus susirėmimui, kaip tai buvo pranešta apie atsitikimą Siberijos miestelį Iman. Taipgi iš amerikonų pusės nebuvo reikalaujamas joks atsiprašymas.

Taip apie tą čia skelbia Japonijos generalis štabas.

Amerikonai turėjo kulkasvaizdžius.

Štabas savo pranešime sako: "Šulig faktų, kokius ištyrė japonų armijos viršininkai, kazokai suareštavo du amerikonus Imane, Siberijoje, rugsėjo 4.

Suareštuoti amerikonus buvo kaltinami tame, jog jiedu su prievarta nenorėjusiu leisti atlikti savo pareigas vienam kazokui oficeriui. Amerikonai

TUKSTANČIAI NAMŲ JAU ATSTATYDINTA PRANCUZIJOSJE.

Bet dar daugelio jų ir reikia.

Paryžius, spal. 11.—Kapitonas Andre Tardeau, prancūzų taikos komisijos narys, kalbėdamas prancūzų-amerikonų klube padavė labai indomų skaitlinių apie rekonstrukcijos darbus Prancūzijoje nuo pradžios armistiejus.

Karės metu mušių plotuose buvo sunaikinta 550,000 įvairių gyvenamųjų namų. Iš jų 60,000 jau atstatydinta.

Karės metu buvo sunaikinta 3,246 kilometrai geležinkelio. Iš to 2,016 kil. jau atnaujinta ir pataisyta.

700 kil. kanalų pataisyta iš 1,675 kil. sunaikintų.

Iš 1,160 sunaikintų dirbtuvių 588 jau atnaujintos.

Lygiai vedamas pasekmingai darbas ir pačios dirbamos dirvos atgaivinime. Karės metu 4,500,000 akrų derlingos žemės buvo paversta niekais. Artilerija suarė jos viršų, kareiviai sukasė apkasus. Žemės paviršius buvo storai apklotas tik plienu ir švinu.

Po karės prisiėjo tą sukonveiktą žemės paviršų išlyginti ir dirvą išnaujo pakeisti derlingąja.

Pasak Andre Tardeau, daugiau milijono akrų dirvos plotai atgaivinti. Sugryžę į savo tėviškes ukininkai jau gali laisvai atgaivintus laukus apsesti ir laukti vaisių.

Tik vieng dygliuotų vielinių tvorų iš buvusių karės laukų prašalinta daugiau kaip 6,000 mylių ilgio.

Karės metu Prancūzija neteko apie 2 milijonų darbininkų.

ir daugelį sužeidę.

Kaip kariuomenė, taip Riesi miestelio valdžia buvo priversta nusileisti sukilėliams ir apsesti miestelį.

buvo perkelti Chabarovskan rugsėjo 6.

"Tą pačią dieną trys kompanijos amerikonų kareivių su kulkasvaizdžiais atvyko į Imaną. Viena kompanija ėmė veikti prieš kazokus apylinkėse, kur taip pat buvo ir japonų kariuomenės. Dvi kitos kompanijos be niekur nieko inėjo miestą."

Japonai negrumoją amerikonus.

"Amerikonai suareštavo du kazokų, militarinių poliemonu. Tuomet reikalan įsimašė japonų garnizono oficerai. Tie patarė kazokams sugrąžinti amerikonus japonų stovyklon. Kiek palaukę amerikonus sugrąžino suareštuoti kazokų."

"Visai yra netiesa, kad koks ten atsiprašymas būtų buvęs reikalaujamas, arba kad japonai būtų buvę grumoję stoti kazokų pusėje, jei amerikoniškai nesugrąžintų suareštuotų kazokų."

ITALIJA APGALVOJUSI NAUJUS PLENUS.

Fiume, kaip buforinė viešpatija.

Washington, spal. 12.—Čia gauta žinių, jog Italijos vyriausybė sumanusi dar vieną daiktą Fiume reikale.

Kadangi Italijos vyriausybė negali iš Fiume iškraustyti lakuno d'Annunzio su jai patikaujančia kariuomene, tad ji pirmiau buvo sumanusi tą miestą paimti savo globon ir jį atstovauti tautų sąjungoje.

Talkininkai tečiaus nesutiko.

Tad dabar Italija skelbia naujus plenus. Sako iš Fiume ir jo apylinkių turi but įsteigta nepriklausoma viešpatija. Tai būtų buforinė viešpatija tarpe Italijos ir Jugoslavijos.

Nežinia kaip talkininkai atsineš į šituos naujus plenus. Bet jie seniau galutinai jau buvo nusprendę miestą Fiume padaryti tarptautiniu.

Kiek žinoma, lakunas d'Annunzio ignoruoja visokių plenus ir sumanymus. Jis tvirtina, jogei nestosis į jokių kompromisus. Sako, Fiume, turi tekti Italijai ir viskas!

Italijos vyriausybė buvo pasijuntusi įsakymą Fiume kariuomenei apsesti tą miestą. Bet kariuomenė nepaklausė įsakymo.

Be to, pareina žinių, jog Annunzio atvirai ima grumoti Italijos vyriausybei. Sako, jis šalyje sukels revoliuciją.

Nestebėtina tad jei pareina žinių, kad Italijos karalius noris abdikuoti. Nebūtų didelė naujiena siaučiant ten betvarkei ir nesuklausimui.

ANGLIJAI GRUMOJA NAUJAS STREIKAS.

Išnaujo pakyla anglekasių darbininkai.

Londonas, spal. 11.—Anglijai vos spėjo apsidirbti su geležinkelių darbininkais, kad tuo tarpu šaliai grumoją naujas streikas.

Šiuo kartu išnaujo pakyla anglekasiai. Jie reikalauja butinai sunacionalizuoti visas anglekasyklas.

Tuo tikslu anglekasių atstovai jau lankėsi pas premjerą Lloyd George. Šis atstovams pažymėjo, jog vyriausybė nesutinka su tokiu sumanymu ir pasiūlymais. Ir apie tai juk seniau buvo pranešta.

Anglekasiai tokiuo atsakymu labai nepasitenkino. Jie gali pakilti nesutikimai ir pagaliau naujas šaliai krizis.

DIDELIS STREIKAS NEW YORKO UOSTE.

New York, spal. 12.—Čia sustreikavo pervazininių laivų (ferryboats) darbininkai. Streikas paliečia 23,000 žmonių.

Armenai Organizuojami Amerikoje

Vladivostoke Nužudytas S. V. Kareivis

ARMENŲ GENEROLAS REIKALAUJA S. V. KARIUMENĖS.

Tuo tikslu jis iškeliavo Washingtonan.

Philadelphia, Pa., spal. 11.—

Po atlikimo pirmųjų žingsnių čia tarp armėnų darbininkų surekrutuoti armiją iš 5 arba 10 tukstančių ir tą pasiųsti Armėnijon, kuomet iš tenai bus atšaukta Anglijos kariuomenė, Ararato respublikos oficialis reprezentantas, gen. Foreom, iš čia iškeliavo Washingtonan, kur jis nori susieiti su senato užsienių reikalų komiteto nariais.

Jis savo plenus sudaryti kariuomenę Armėnijai išaiškino susirinkime Parkway buste. Jo paklausti susirinko arti 4,000 vietos armėnų. Tai pirmutinė buvo jo kalba šioj šalyj. Jis kelians po visą Ameriką į paskatins savo tautiečius nepamiršti savo tėvynės. Pranešė jiems apie dabartinę Armėnijos stovį. Pasakys, kad kuomet iš tenai pasitrauks Anglijos kariuomenė, tuomet prisieis laukti naujų skerdynių, be kurių turkai negali apsieiti ir kurių labai ištroškę.

Nori amerikoniškos kariuomenės.

Gen. Toreom, be kitko, prašys S. Valstijų vyriausybės pasiųsti Armėnijon amerikonišką kariuomenę, kol jam pavyks čia sudaryti nuosavą kariuomenę.

"Anglija atšaukia savo kareivius, kurių yra apie 60,000 mano šalyje," sakė generolas. "Ir kol atšaukiamos kariuomenės vietą užims kita, mes galime laukti atsikartojimo skerdynių mūsų žmonių, moterų ir vaikų."

"Karės metu mes netekome 1,200,000 žmonių nuo skerdynių ir bado. Tad negalima noretėti dar didesnio mūsų tautos

MIESTE GARY SUAREŠTUOTA 40 RAUDONŲJŲ.

Iš jų keli bus pastatyti kares teisman.

Mieste Gary reguliari kariuomenė vakar keliose vietose atliko keletą užpuolimų prieš raudonuosius gaivalus ir atliko kratas.

Suareštuota 40 svetimšalių. Kai kurie iš jų sakė esą revoliucionieriai ir Amerikon pasiųsti vietos raudoniesiems pagelbėti nuversti šios šalies vyriausybę.

Su suareštuotais paimta apie 3,000 svarų įvairių raštų, kurstančių darbininkus pakilti revoliucijon, konfiskuoti visas nuosavybes, išžudyti kapitalistus ir tt.

pasišventimo ir nupuolimo. "Taikos konferencija pilnai sutarė armėnų likimo klausime. Dar kartą, nors keturiasdešimt metų laikotarpiu senasis pasaulis turėjo nusilenkti prieš baisią tragediją mūsų nelaimingos šalies. Ne tik didesnėji dalis mūsų teritorijos, kurioje suskaitomi tukstančiai mūsų kankinių kapų, bet mūsų naujos viešpatijos gyvavimas atsiduria pavojun.

"Jie apsuks mus."

"Pirm dešimties mėnesių aš atsiliepiu į savo viengėnius Europoje ir Amerikoje stoti pagelbon šitame mūsų krizyje. Aš nesileisiu tartininkų politikieriams, kad tie savo pažadėjimais mus apsuks. Aš žinau, jie mus apsuks. Dabar mes turime pagelbos prašyti Amerikos ir tik Amerikos."

Gen. Toreom praves savo pradėtą kampaniją kiekvienoj šalies dalyj. Sakoma, jog Amerikoje gyvena apie 100,000 armėnų.

AMERIKONISKAS KAREIVIS NUŽUDYTAS VLADIVOSTOKE.

Talkininkai nusileido rusų reikalavimui.

Omskas, spal. 11.—Čia gauta žinių, jog vienas rusų oficerą Vladivostoke nušovė amerikonišką kareivį.

Iš to pakilo didelis trukšmas.

Talkininkų kariuomenių komendantai todėl pareikalavo, idant rusų kariuomenė iš Vladivostoko būtų visai prašalinta.

Bet Omsko valdžia prieš tą aštriai užprotestavo. Talkininkai paklausė protesto. Rusų kariuomenė ir tolesniai pasilikti Vladivostoke.

Kareivio nužudymo priežastis kol kas nežinoma.

Sakoma, jog kareivis iš jų, kaippo svetimšaliai, busią deportuoti. Gi kareivis busią apkaltinti už sunkesniusius prasižengimus.

Keturi iš suareštuotų, sakoma, busią pastatyti karės teisman.

Suareštuoti nelaikomi be jokio užsieniimo. Priverčiami atlikti kokius nors darbus, neišskiriant valymo gatvių.

Kas indomiausia, kad kareivis iš suareštuotų nebuvo dirbė plieno dirbtuvėse, bet ten atvykę su bolševikiška propaganda tarpe streikuojančių darbininkų.

— New York, spal. 12.—Italija baigia dirbdinti milžinišką lakstytuvą, su kuriuo bus skridama per Atlantiką.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00
Advertising rates on application
At NEWS-STANDS 2c A COPY

"DRAUGAS"

Eina kasdien išskyrus nedėlidienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusei Metų \$3.00

Prenumerata mokasi iškalno. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos ne
nuo Naujų Metų. Norint permaitinti
adresą visada reikia prisistie ir senas
adresas. Pinigai geriausia siųsti išper-
kant krasoje ar ekspresu "Money Order"
arba įdedant pinigų į registruotą
laiską.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Kolumbas.

Šiandien Amerikoje moky-
klose šventa, nes vakar, t. y.
12 spalį, suėjo 427 metai nuo
tos dienos, kaip Kristupas
Kolumbas išlipo iš laivo ant
salos, dabar vadinamos Walt-
lings Island. Keleivis tą salą
pavadino San Salvador, t. y.
Šv. Išganytojo sala, o vietiniai
raudonveidžiai gyventojai ją
vadindavo, bene, Guanahani.
Kolumbo išlipimas ant tos sa-
los skaitosi Amerikos atradi-
mu. Visi baltieji žmonės di-
džiame abiejų Amerikų sauso-
žemyje džiaugiasi tuomi atra-
dimu.

Raudoniesiems seniems šio
krašto gyventojams tas atra-
dimas yra pusiau dalintas. Bal-
ty žmonių atkeliavimas
jiems atnešė daug vargų ir ne-
laimių, bet drauge atgabeno ir
mokslą ir pavyzdį, kaip ge-
riau pasinaudoti savo žemės
turtais.

Raudonųjų skaičius Ameri-
koje, turbūt, sumažėjo nuo to
laiko, kaip baltveidžiai žmo-
nės ėmė čion plaukti. Bet tik-
rai negalima to tvirtinti, nes
nėra žinios, kaip tankiai tada
gyveno raudonieji žmonės A-
merikoje.

Beabejonės sumažėjo jų lai-
svė, kuomet baltieji atvyko.
Stipresni ir mokintiesi baltie-
ji atėmė geriasias vietas, o
raudoniesiems prisėjo tenkin-
tis blogesniais.

Juodukams Amerikos atra-
dimas buvo grynai nelaimė.
Jie pirma gyveno sau kaip
gyvūneliai Afrikoje. Į Euro-
pą jų negabeno, nes ten vergi-
ja buvo uždrausta. Bet į A-
meriką beširdžiai lobio ieško-
tojai privežė didelės juodukų
daugybės ir darė juos vergais.
Lincolną juodukai labiau
brangina už Kolumbą. Kolum-
bas, tiesa, nepadarė jiems nie-
ko bloga, Lincoln'as juos pa-
liuosavo iš vergijos.

Visas juodukų ir raudonųjų
nelaimes padarė baltųjų žmo-
nių godumas ir nedora širdis.
Kolumbas už tauti nieko ne-
kaltas. Jo protas ir širdis bu-
vo palinkę prie to, kad žmo-
nės būtų naudos. Jos jis ir
padarė neapsakomai daug.
Paskui jį jo atrastuoju keliu
į Ameriką atvyko nesuskaito-
ma daugybė įvairiausių žmo-
nių iš Europos. Jie pastatė
miestus New Yorką, Philadel-

phia, Baltimorę, Meksiką, Rio
de Janeyro ir nesuskaitomą
daugybę kitų. Baltieji žmonės
pačioje Amerikoje sudarė daug
didelių ir mažų miestelių. Jo-
se beveik visur žmonių gyve-
nimas dažniausiai ėjo laisvės
takais.

Europai palengvėjo delto,
kad pertirštą žmonių susigrū-
dimas vietomis praretėjo. A-
merikai pasidarė naudos delto,
kad gyventojų skaičius padid-
ėjo daugiau negu šimteriopai.

Visas pasaulis pralobė del-
to, kad Kolumbas Ameriką
atrado. Pralobė Europa Ame-
rikos aukso, vaisiais ir iška-
samais daigtais. Prolobo Ame-
rika žmonėmis, mokslu ir tais
turtais, kuriuos pirma ji my-
nijo bežinodama jų vertės, ne-
mokėdama ir negalėdama jų
pasiminti.

Amerikos didumas ir nauda
parodo, kaip naudingas ir
kaip didelis buvo Kolumbo
radinys.

Kristupas Kolumbas buvo
giliai tikintys ir karštai tikė-
jimų pildantis katalikas žmo-
nus. Buvo sumanymas jį pri-
skaityti prie šventųjų, bet kyla
užmetimas, kad jis vieną kart
negerai apsisėjęs su raudonai-
siais Amerikos gyventojais.
Kol tas užmetimas neišaiškin-
tas, tol Kolumbo pripažinimas
šventuoju neišvyks.

Suvenytos Valstijos turėjo
keletą tautinių švenčių, bet ne-
šventė Kolumbo dienos, tik
sulyginamai neseniai kongresas
tik šventę įvedė prašomas ka-
talikų vyrų draugijos, vadi-
namos Knights of Columbus
(Kolumbo vyčiai.)

**P. Michael Farbman
Latvijoje.**

Ketvergo numaryje padavė-
me pranešimą iš Rygos. Ten
kalbama apie trijų jaunų res-
publikų: Latvijos, Lietuvos ir
Estonijos vargus. Minėtąjį
pranešimą prisiuntė žinomas
"Draugo" skaitytojams dien-
raščio Daily News bendradar-
bis iš Chicago p. M. Farb-
man.

Į jo pranešimus turime ge-
rai įsiklausyti. Nors jis vie-
šai skelbiamas esąs tikrai vieno
didelio dienraščio korespon-
dentas, tačiau jis apseina lyg
žmogus, gavusis įgaliojimą
priręgti politikai takus. Iš
gabių laikraštinkų lengviau-
sia yra padaryti tokius poli-
tikos takų priręgėjus. Laik-
raštinkams taipgi lengviau-
sia yra pridengti savo politi-
šką uždaigant laikraštinkams
igimtu noru, prieiti prie visų
žymių asmenų ir išklausiūti
juos apie jų norus, žadatus
padaryti darbus ir jau pada-
rytuosius. P-nas Farbman ne-
sisako kokios šalies politikai
jis prirengia takus, bet ir be
pasakymo mes jaučiam, kad
jis tarnauja Amerikai.

Jo darbe, kaip paprastai, to-
kiuose atsitikimuose yra dve-
jopų daigtų. Amerikos diplo-
matija, skūsdama jį į Pabal-
tijį, įsakė taipgi prisilaikyti
kaikurių taisyklių. Išžiūrė-
dami tat jį p. Farbmano apse-
jimams, įsiklausydami į jo žo-
džius, galime atspėti tas tai-
sykles. Nors bespėdami gali-
me ir suklysti, bet ne ką veik-
sime. Be to spėjimo galėtume
apseiti, jei turėtume taip ar-
tyimų santikių su p. Lansingu,
kad jo politikos paslaptis ga-
lėtume patirti iš jo paties. Bet
mes ty santikių neturime.

Antra dalis p. Farbmano
darbuose ir raštuose yra ta,
ką jis patirs Lietuvoje ir Lat-
vijoje, ką jis prancs į Wash-
ingtoną, ir kuomi Suvenytų

AMERIKOS ATRADIMAS.**Du keleiviu.**

Apie Tris Karalius 1492
m. vieškelio ėjo du vargšu
žmogū. Tai buvo tėvas ir su-
nus. Tėvas turėjo 41 metus, o
sūnus buvo šešiolikos. Sušalę
ir išalkę juodu troško pasilsė-
ti.

Pakelė baltavo didelės triob-
os murai ir raudonavo sto-
gai. Tai buvo šv. Pranciškaus
vienuolynas vadinamas La
Rabida Ispanų žemėje.

Pailšę keleiviai priejo prie
vartų ir patraukė varpelio vir-
vę. Varpelis suskambėjo vie-
nuolyno durys ir pasirodė au-
gštas stiprus vienuolis.

— Ką sakysite? užklauso jis.
— Broleli, pasigailėk. Štai
mano suns ką tik paeina.
Leisk jam pernakt pas jus.
Aš kaip nors pakentėsiu.

— Kas judu per vieni, kad
nei ispaniškai gerai nemoka-
ta?

— Aš esmi Kristupas Kolum-
bas, o tas vaikas mano vy-
riausias suns Diego. Aš gi-
miau šale Genujos miesto Ita-
lijoje. Daug žemių apkeliauvu
laivais, buvau pas augštus
žmones, mano viltys sugriuvo,
dabar nieko neturiu ir ne-
galėsiu atsilyginti aukomis už
sunaus nakvyne.

— Iš ko aš žinau, kad tiesą
kalbi?

— Nei nereik, kad tikėtum
manim, tik pasigailėk sunaus,
leisk jam pernakt, pasilsėti.
Tais besikalbant keleiviu
su vienuolyno vartų prižiūre-
tojam broliu, atsidarė sienoje
langelis, pasirodė protingas
kiito vienuolio veidas. Meilin-
ga širdis buvo matyti iš jo
tamsių didelių akių. Brolis
stovėjo užpakaliu ir langelį ir
nematė, kaip viršininkas jį
atsidarė. Tėvas Jonas, taip bu-
vo perdėtinio vardas, valandė-
lę žiūrėjo į ateivius paskui ta-
rė:

— Broli, vesk svečius į kam-
barį, pavalgydyk. Tegū susi-
šildo ir pasils.

Brolis, žinoma, išpildė vir-
šininko žodžius. Tas virši-
ninkas buvo ne bile kas; tai
buvo tėvas Juan Perez de la
Rabida, Ispanijos karalienės
nuodėmklausis.

Netikėta Laimė.

Keleiviams pavalgius ir pa-
silsėjęs vienuolyno viršininkas
pasikvietė juodu, į savo
kambarelių. Jis buvo pamatęs

Valstijų diplomatija naudosis
benustatydamas dar nenusta-
tytas savo pažiūras. Šitų an-
trosios rūšies dalykų p. Farb-
mano pranešimuose yra daug
daugiau negu pirmųjų. Jau
nustatčiusias Amerikos poli-
tikų taisykles Lietuvos diplo-
matija turėtų žinoti, bet ne-
gali jų permaitinti. Antrosios
rūšies dalykus sumanoma
Lietuvos diplomatija galėtų
įakreipti ir sau geistingą puse,
sudarydama, kad p. Farbma-
no pranešimai linkyti į tą pu-
sę. Po kiek laiko patirsime,
kaip Lietuvos diplomatams
pasisekė išpildyti šitą uždavi-
mą.

Kol kas norėtume pažymė-
ti, kad Amerikos diplomatija
aiškiai parodo darbas vieną
taisyklę, kurios neskelsia žo-
džiais. Ta taisyklė yra: Lietu-
va turi sudaryti federaciją su
Latvija, Estonija ir Finlandija.
Ta taisyklė matyti iš to, kad
p. Farbmano veiklumas ap-
ima ne vieną iš tų šalių, o vi-
sas. Iš Lietuvos jis važiuoja
į Latviją, iš ten kelias į
Estoniją. Nors to jis nepas-
pina, bet darbai ir pranešimu

juodu ateinant ir buvo paste-
bėjęs, kad vyresnysis keleivis
nėra paprastas vargėlis. Mo-
kintas, daug viko mėtės vie-
nuolis iš veido pažino, kad čia
ateina augšto proto ir stiprios
dvasios žmogus nežinia delko
tapęs vargšu. Tai-gi tėvas Jo-
nas norėjo patirti to vargo
priežastį, arba susekti apsimė-
timą, jei vargas būtų buvęs
netikras.

Kolumbas linksmai ėjo pas
vienuolyno viršininką ir jo
klausias atvirai pasisakė,
kad norys atrasti naują trum-
pą vandenų kelią į Indijas,
kad pats tam tikslui prarado
visą turtą, kad dusyk kreipė-
si prie karaliaus meldamas
pagelbos, kad dvi karaliaus
paskirtos komisijos Salaman-
koje ir šale Grenados tą su-
manymą atmetė, kad jau nėra
vilties, gauti pagelbos sum-
nymui Ispanijoje. Dar, gal,
Prancūzų karalius padės įvy-
kinti.

Pridėsimė nuo savęs, kad
Ispanijos karalius ir dvi ko-
misijos elgėsi taip, kaip jų vie-
toje būtų pasielgęs kiekvienas
kitas protingas žmogus. Tada
Ispanija baigė karę su Mau-
rais, kurie per septynis šim-
tus metų buvo varginę nelai-
mingą šalį. Visus kylančius
Ispanijos turtus reikėjo suvar-
toti jos laisvei įgyti, ne su-
manymams, kurie gali įvykti,
o gali ir nepasisekti.

Bet tėvas Jonas Perez buvo
patyręs, kad Maurai tapo į-
veikti pirm poros dienų, kad
dabar jau galima pašvesti
viešų turtų ir šitokio bandy-
mo tikslams. Be to, Kolumbas
atviriau kalbėjo su vienuoliu,
negu su karaliaus komisijų na-
riais. Šių jis bijojo, kad nepa-
sivaintų jo išradimo, delto
neaiškiai išdėjo savo planus,
neįtikrino ir pagelbos negavo.
Supratęs plano naudingumą
tėvas Jonas sakė Kolumbui
pasilikti vienuolyne, o pats
skubinosi keliauti į Santa Fe
netoli Grenados, kur buvo ka-
raliaus su karaliene.

Tos kelionės nauda buvo aiš-
ki. Karalienė iš savo dvarų pa-
skyrė Kolumbui 20 tukstančių
maravedų (to laiko pinigai),
kad jis galėtų priderančiai
prisiruošti ir savo sumanymą
pats išdėti karaliui.

Kolumbas veikiai sugrįžo pas
karalių. Šiuo kartu daug leng-
viau buvo gauti žmonių pri-
jautimo ir pagelbos. Kardino-

turinio susstatymas tą parodo.
Taja p. Farbmano atnešta
į Lietuvą Amerikos taisyklė
jau persiėmė Lietuvos poli-
tikai. Tat aiškiai matyti iš
pusiau oficiojalo straipsnio,
kurį perspausdino iš Kau-
niškės "Lietuvos".

Tai-gi Lietuvos politiškoji
ropė netaip kepa, kaip
"Draugo" širdis norėtų. Pa-
baltijo respublikų sąjunga rei-
kalinga yra tik vienam tiks-
lui, būtent, kad turėtų dau-
giau kariuomenės. Tai-gi, ma-
tomai, Amerikos diplomatija
busiančią pasaulio tvarką ne-
remia ant laisvės ir teisybės,
o ant militarizmo, prieš kurį
kariavome.

Jau rašėme, kad Lietuvai
dėtis į vieną Federaciją su
jūrininkais latviais, estais ir
suomiais yra daugiau nuosto-
lų negu naudos. Amerikos
diplomatija, matomai, tą pa-
stebėjo ir tikėjosi, kad jos su-
manymui daugiausiai pasi-
priešins Lietuvos politikai. To-
del p. Farbmanas pirmiausiai
Lietuvoje ėmė darbuotis. Jam
pasisekė.

las Mendoza pritarė sumany-
mui, 17 balandžio tapo padary-
ta sutartis, kad tos žemės, ku-
rias Kolumbas atras keliau-
damas Ispanijos laivais, prigū-
dėtų prie Ispanų karalijos. Už
dviejų savaitę, t. y. 30 balan-
džio, įvyko ir antra sutartis
tarp Kolumbo ir tarp Ispani-
jos. Kolumbo giminė turėjo
buti karaliaus vietininkais to-
se žemėse, kurias jis atras.

Kelionė.

Veikiai Kolumbas ėmė rengi-
ti laivus. Jis gavo tris išvisi.
Didysis dengtasis vadinosi
Santa-Maria. Ant jo Kolumbas
turėjo teisę laikyti savo vėlia-
vą kaip admiralą. Kitu du
laivai buvo mažai ir nedengtu.
Tai buvo Pinta ir Ninja.

Vidurvasaryje 1492 m. tie
laivai jau buvo priręgti ilgai
pavojingai kelionei. Jie stovė-
jo uoste miesto Palos. Pusan-
tro šimto jureivių buvo nusam-
dyta keliauti drauge su Ko-
lumbu. 3 rugpjūčio, tų metų,
Kolumbas ir visi jo jureiviai,
atlikę išpažintį, priėmė Šv.
Komuniją ir suėjo į laivus.
Miesto gyventojai lydėjo juos
meilingai, bet su rūpesčiu. Dar
niekas nebuvo bandęs tokios
kelionės.

Drąsiesiems jureiviams labai
sekėsi. Rytų vėjas greitai nešė
juos į vakarus, bet didelių au-
drų nebuvo. Jie netrukę pra-
plaukė pro Konarų salas, pas-
toli jos laisvei įgyti, ne su-
manymams, kurie gali įvykti,
o gali ir nepasisekti.

Bet tėvas Jonas Perez buvo
patyręs, kad Maurai tapo į-
veikti pirm poros dienų, kad
dabar jau galima pašvesti
viešų turtų ir šitokio bandy-
mo tikslams. Be to, Kolumbas
atviriau kalbėjo su vienuoliu,
negu su karaliaus komisijų na-
riais. Šių jis bijojo, kad nepa-
sivaintų jo išradimo, delto
neaiškiai išdėjo savo planus,
neįtikrino ir pagelbos negavo.
Supratęs plano naudingumą
tėvas Jonas sakė Kolumbui
pasilikti vienuolyne, o pats
skubinosi keliauti į Santa Fe
netoli Grenados, kur buvo ka-
raliaus su karaliene.

Amerikos atradimas.

11 spalį vakare jau saulei
nusileidus apie 10 valandą Ko-
lumbas vakaruose išvydo švie-
sų. Tai buvo sukurta ugnis.
Ji rodė, kad žemė netoli. Ant
rytojaus vienas jureivis iš lai-
vato Pinta antra valanda ryto
pamatė žemę. Ta pačia diena
prieš piet Kolumbo laivai pri-
plaukė prie salos.

Admiralos Kolumbas apsi-
rėngė savo gražiausiais ru-
bais, pasiėmė karaliaus vėlia-
vą į vieną ranką ir kardą į ki-
tą. Prie vado į luotus susėdo
ir keletas kitų jureivių. Jie ir
rytojaus prisivarė prie kranto. Iš-
lipę pamatė nuogų žmonių vi-
sai raudona oda ir juodais
plaukais.

Kolumbas įsimeigė Ispanijos
karaliaus vėliavą į žemę ir ap-
garsino, kad tas kraštas pri-
klauso Ispanijai. Paskui jis
padarydino kryžių. Sala tapo
pavadinta San Salvador, t. y.
Šventasis Išganytojas.

Vietiniai raudonieji gyven-
tojai vadinosi Arawak. Jie bu-
vo geru su Kolumbu ir jo
draugais. Pasirodė, kad toje že-
mėje yra aukso, brangių retų
vaisių ir šiaip naudos.

Godumas savo daro. Marti-
nas Alonzo Pinzon, su keliais
kitais jureiviais, įsėdė į laivą
Pinta, pabėgo nuo Kolumbo.
Jie tikėjosi pralobti neprigū-
lmingai nuo jo. Bet pasisukinė-
ję koki laiką apielinkėse gavo
grįžti.

Pats Kolumbas pastatė tvir-
tovę, paliko mažą įgulą ir su-
Ninja iškeliavo apžiūrėti kitų
salų. Didžioju laivu Santa
Marija negalėjo pasinaudoti,
nes tas nuskeno.

Apvažiavęs kitas salas Ko-
lumbas daug naudos matė, bet

rado, kad jų gyventojai toli
nebuvo taip geri, kaip Arawa-
kai. Sugrįžęs dar vieną šird-
peršą turėjo: rado tvirtovę
sunaikintą, o paliktų joje
draugų lavonus apdegusiųs.
Tyrinėjimas parodė, kad salos
gyventojai iš tolymesnio kraš-
to užpuolė tvirtovę, jos sargus
išžudė ją sudegino. Vietiniai
gyventojai tam nesipriešino,
gal, ir padėjo.

Pavasaryje, 1493 m. Kolum-
bas sugrįžo į Palos, parsivež-
damas aukso, vaisių ir raudon-
veidžių žmonių. Džiugsmas
Ispanijoje buvo neapsakomas.
Kolumbo garbė skambėjo vi-
sur. Norinčių važiuoti į "In-
dijas" buvo daugybės. Pabai-
goj rugsėjo, 1493 m., Kolumbas
grįžo į San Salvador su tri-
mis dideliais ir trylika mažų
laivų su 1,500 žmonių.

Nuo to laiko prasidėjo Eu-
ropos žmonių kelionės į Ameri-
ką. Kolumbui prisėjo visko
perleisti. Žmonių apskūstas jis
pateko į kalėjimą ir tapo ge-
ležiniais rėžiais apkaltas.
Vėliau tapo išteisintas ir pa-
leistas. Jis mirė Ispanijos mie-
ste Valladolid 20 gegužio, 1506
metais. Jo garbė neišnyks am-
žinai. Tarp didžiausių pasa-
lio atradėjų Kolumbas turi
vieną iš žymiausių vietų.

Jis kol gyvas tikėjo, kad
jis atrado Kynų ir Indijos pa-
kraščius. Bet ištiesų jis buvo
atradęs tik salas ties centrale
Amerika. Tai buvo tik pusiau-
kelė iki Indijai. Jam mirus
kitas jureivis Amerigo Vespuce-
i atrado patį didįjį sausaže-
mį ir jį pavadino savo vardu
Amerika.

Didžiū radinių pradžia tan-
kiausiai buvo maža. Didžiųjų
atradėjų darbai buvo menki
sulyginant su tuo, ką padaro
vėlesni ir menkesni pranokė-
jai.

Kolumbas yra didis tuomi,
kad jis atrado kelią į Ameri-
ką. Jo pravestuojų keliu eida-
mi ir Amerigo Vespucci ir
Vasco de Gama atrado žemių
daugiau už jį, bet negali su-
lygti su juomi nuopelnų dau-
gumu.

Moksle ir pasaulio pirm-
neigoje žmonių vertė nematuo-
jama tuomi kas regima.

V. TARYBA.

**Valstybės Tarybos narių pri-
vatiniai pasitarimai.**

Rugpjūčio 25 d., š. m., 10 val.
ryto prasidėjo privatiniai Lie-
tuvos Valstybės Tarybos narių
pasitarimai. Nemažai yra at-
vykusių iš tolimųjų provinci-
jos vietų, į kurias Valstybės
Tarybos Seniūnų Sveigos nu-
tariimu Valstybės Tarybos na-
riai buvo išvažinėję daryti po-
litikos pranešimų sąryšį su
vidaus paskolos realizavimu.

Pasitarimuose dalyvauja šie
Lietuvos Valstybės Tarybos
nariai: Lietuvos Valstybės Ta-
rybos Prezidiumas—St. Šili-
ngas, kun. dek. J. Staugaitis, V.
Petrulis, veter. gydyt. J. Jaki-
mavičius; Lietuvos Valstybės
Tarybos nariai dalyvaujantieji
Ministerių Kabinete—Teisin-
gumo Ministeris J. Noreika,
Žemės, Ukio ir Valstybės Tur-
tų Ministeris A. Stulginskis,
Susisiekimo Ministeris V. Čar-
neckis, Ministeris be portfelio
J. Šernas ir Lietuvos Valstybės
Tarybos nariai: D-ras J. Alek-
na, S. Banaitis, L. Brokas,
Gimnazijos Direktorius P. Do-
vidaitis, D-ras E. Draugelis,
M. Ivanauskas, J. Kovalionas,
D. Malinauskas, kun. dek. V.
Maironas, kun. kan. K. Šaulys,
D-ras J. Šaulys ir J. Vailokai-
tis.

Rugpjūčio 25 d., 7 val. vak.
visus dalyvavusius Lietuvos
Valstybės Tarybos narius pri-
vatiniame pasitarime Valt-
ybės Prezidentas p-as A. Smeto-
na pasikvietė pas save.

Gyvas Lietuvos Valstybės
Tarybos narių pasikalbėjimas
su p-nu Valstybės Prezidentu
apie Valstybės reikalus užtru-
ko iki vėlyvo vakaro.

Rugpjūčio 26 d. įvyko šie du
pasitarimai: prieš piet nuo 10
val. iki 2 val., dalyvaujant Vy-
riausiam karo vadui ir po
piet, nuo 4½ iki 11 val. vakaro,
dalyvaujant Ministeriui Pirmi-
ninkui p. M. Šleževičiui, bei Vi-
daus Reikalų Ministeriui p. P.
Leonui.

Rugpjūčio 27 d. Lietuvos
Valstybės Tarybos narių pasi-
tarimas, dalyvaujant Vidaus
Reikalų Ministeriui, prasidėjo
11 val. ryto.

Rugpjūčio 27 d. įvyko ir va-
karinis L. V. T. narių privati-
nis pasitarimas, dalyvaujant
Valstybės Kontrolės Valdyto-
jui. Pasitarime dalyvavo ir tik
ką atvykę iš Paryžiaus Lietu-
vos Delegacijos Taikos Konfe-
rencijoje vice-pirmininkas, V.
T. narys Martynas Yčas.

Rugpjūčio 28 d. privatinį
V. T. narių pasitarimą nebu-
vo. Po trijų posėdžiavimo die-
nų padaryta vienos dienos per-
trauka.

Kitas L. V. T. privatinis pa-
sitarimas įvyks rugpjūčio 29 d.
Bus išklausyta Lietuvos Dele-
gacijos Taikos Konferencijos
Pirmininko V. T. nario prof. A.
Valdemaro ir tosios delegaci-
jos vice-pirmininko L. V. T.
nario M. Yčo pranešimų.

Pasitarimų dienotvarkė yra ši:

1. Lietuvos Valstybės Tary-
bos Prezidiumo pranešimas
apie bendrą Lietuvos politikos
padėtį.
2. Atskirų Lietuvos Valsty-
bės Tarybos narių pranešimai
ir diskusijos.
3. Pranešimai: a) Vyriausio-
jo Karo Vado; b) Ministerių
Kabineto atstovų; c) Valsty-
bės Kontrolės Valdytojo.
4. Iš pranešimų ir diskusijų
plaukiančių klausimų bei su-
manymų svarstymas.
- a) Ministerių Reforma, jų
skaičiaus sumažinimas ir jų
likvidacijos būdas; b) Valsty-
bės Revizijos Komisijos ypa-
tingomis teisėmis įstatymo ke-
liu sudarymas; c) Nuolatinės
Valstybės Tarybos Biudžeto
Komisijos sudarymas.
5. Lietuvos Valstybės Tary-
bos plenumo klausimas.

**LIETUVOS VALSTYBĖS
TARYBOS NARIŲ
AREŠTAI.**

Lietuvos Valstybės Tarybos
narys kun. dek. V. Maironas,
kurs buvo lenkų okupantų areš-
tuotas Pivašunuose—jau išsi-
vadavo ir dalyvauja Valstybės
Tarybos narių privatinuose
pasitarimuose. Kitas Lietuvos
Valstybės Tarybos narys, ku-
rio nepaliečiamybės teisė su-
laužė lenkai okupantai, yra Pi-
vašunų klebonas, kun. A. Pet-
rulis. Valstybės Tarybos narys
kun. A. Petrulis areštuotas Pi-
vašunuose rugpjūčio 18 d., š.
m. ir laikomas lenkų okupantų
kaipo įkaitas.

"Lietuva," Kaunas.

PASTO SUTARTIS.

"Le Demokrat" praneša iš
Stockholmo:

"Tarp Latvijos, Lietuvos,
Danų ir Švedų sudaryta pašto
konvencija, kuri laiduoja pašto
susisiekimą tarp šitų žemių.

"Lietuva," Kaunas.

**PIRKITE KARŠTĄ TAUPY-
MO ŽENKLELIUS (W.S.S.).**

</

Lietuviai Amerikoje.

ROSELAND, ILL.

Nedėlioje, spalio 5 d. L. R. K. rėmėjai buvo surengę vakarėlį su užkandžiais ir programmu. Kleb. kun. P. Lapelis atidarė vakarėlį su trumpa prakalbe, perstatydamas gerb. Dr. Rutkauską, kuris gana smulkiai išdėstė R. K. dr. jos tikslą, ragindamas visus rašyties prie tos draugijos. Po jam kalbėjo J. J. Stonkus, kuris pasakojo apie Lietuvos praeitį ir dabartinį padėjimą. Vakarelio tikslas buvo, kad supažindinti mūsų žmones su dabartiniu tėvynės padėjimu ir gauti daugiau narių-rėmėjų L. R. Kryžiaui. Tikiu, kad roselandiečiai lietuviai nepasileis nuo kitų kolonijų. Dabar jau mūsų skyrius turi virš šimto narių-rėmėjų. Drabužių ir-gi turi surinkę keletą skrynių, kurias ne truks pasiųsime Centru. Bet to dar mažai. Ar-gi tik šimtas geraširdžių lietuvių rasti mūsų kolonijoje. Turėtų būti penkis sykius daugiau.

Tat roselandiečiai! Šiandien yra šaukiamas L. R. Kryžiaus rėmėjų skyrio susirinkimas parapijos svetainėje. Atsilankykite visi ir patapkite šelpėjais mūsų brolių tėvynėje.

J. S.—us.

OMAHA, NEBR.

Spalio 5 d. parapijinę svetainę L. Raud. Kryžiaus rėmėjų skyrius surengė parodą, kurioje buvo ant trijų ilgų stalų sudėti vietos L. R. K. rėmėjų surinktieji ir nupirktieji drabužiai, maistas bledinėse ir pačių lietuvių ir lietuvių namiegių svederiai ir autės.

Svetainė buvo nepaprastai išpuošta, nes į šią parodą ketino pribūti miesto majoras, E. P. Smith, Amerikos Raudonojo Kryžiaus, Omaha's skyriaus pirmininkas, W. B. Tayg, ir R. K. narė, p-lė M. Tobin. Bet iš priežasčių dar neseniai įvykusių riaušių, minėti asmenys nepribuvo. Tai vietos klebonas, gerb. kun. J. Olechnavičius, atdarys parodą, trumpoj, bet aiškioj, kalboje paaikšino vietos rėmėjų skyriaus nuveiktus darbus ir paragino susirinkusius paaukoti dėl Lietuvos labo. Aukų tapo surinkta \$50.74, už kurias bus nupirkti drabužių ir dar šią savaitę visi daiktai ir maistas bledinėse bus sudėti į skrynias ir išsiųsti į Centrą. Užbaigiant parodą, vietos L. R. K. rėmėjų skyriaus pirmininkė, ponė Olechnavičienė, prirodė skirtumą tarp pašėpinių draugijų ir L. R. K. rėmėjų, paaikšindama, kad L. R. K. rėmėjai dirba gailestingumo ir artimo meilės darba, kad rėmėjai ne žodžiais, bet darbais tėvynės meilę išreiškia ir paragino prisirašyti prie L. R. K. rėmėjų. Šis paraginimas nebuvo veltui, nes daugumas prisirašė.

Su tuo paroda ir užsibaigė. I. P.

SCRANTON, PA.

Atsiunčiu iškarpa iš laikraščio, kur antgalvis "Priest charged etc." tai yra Juozapas Jasinskas, bambizis, lietuvių įpėdinis bambizo Micevičiaus. Lietuviai bambiziniai šį pavasarį atsidavė globali lenkų nealežno vyskupo Hodur'o. Todel paminėta "Polish independent priest," o tikrai tas atsitiko su lietuvių bambizu.

Prieš tris savaites mergina iš Canonsburg apskundė aldermanui Thomas bambizę J. J.

sinską, kuris pirmiau gyresė: baigęs Petrogrado Dv. Akademiją, buvęs Šiaulių džiaikonu, kamauninku—už vaiką. Prisi-paziho jo tėvu esąs, sutiko mokėti mėnesiui \$50.00 iki 16 metų vaikui. P-as Techmanski paskolino bambizui \$200.00 trumpam laikui. Aldermanas Thomas buvo melstas, kad reportieriams apie dalyką nesakyty.

Po trijų savaitių p-nas Techmanski, negaudamas savo pinigų, apskundė bambizę pas aldermaną Kochles už pinigų išsilyginą.

St. Maslowski čia paminėtas, tai lenkų presbiteris ministeris, priešas lenkų nealežnų. Jis parašė laišką merginos tėvams; jis man telefonavo apie bambizį nemalonumus pas aldermaną Thomas. Stebėtina, Rev. Maslowskis eina su manimi prieš bambizus, tai parodė jau nekartą. Toliau kalba iš-karpa.

Dar galite nebijoti skelbti doras katalikystės priešų. Atsako "Scrantonian" ir aš.

Nedorybes priešų žinoti, bus nauda katalikystei. Pas atskalinus nėra doros ir negali būti. Atskala veda į dangų, bet ne į tokį, kur Dievas, meilė, ramybė. Jų dangus turi būti kitoks.

Kun. J. Kuras.

Redakcijos prierasas: Kun. Julijonas Jasinskas yra Šiauliuose kaip buvęs ir niko bėdra neturi su Scantonu nealežniku.

ROCKFORD, ILL.

Iš L. R. Kryž. rėmėjų skyrio veikimo.

Nemažai jau laiko praslinko, o apie L. R. Kryžiaus rėmėjų skyrio veikimą iš mūsų kolonijos nieko nėra visuomenei pranešta. Turiu pažymėti, kad mūsų L. R. K. rėmėjų skyrius gana gražiai veikia. Jau pasiuntėm viena didelę dėžę drabužių. Aukų tam pačiam tikslui rockfordiečiai sudėjo apie 50 dol.

Zemiau paduodu pavardes aukotojų:

Po 1 dol.: J. Valantukevičius, A. Domeika, K. Gelazis, V. Gedgaudas, F. Panavėžis, E. Šoreikienė, P. Petrėnas, J. Ju-sevičius, P. Budvidas, P. Raz-gailius, A. Seikauskas, F. Doc-kienė, F. Radevičiukė, M. Ramanauskaitė, M. Žebrauskaitė, M. Ulinckas, J. Virbickis, J. Saragė, M. Taniušė, D. Matas, P. Krikščionas, P. Lipeis, L. Misliunienė, P. Bendiktas, V. Salainis, V. Grabliauskas, K. Zilevičius, M. Jovarauskas, K. Bičusas, T. Beleckis, M. Bube-lis, P. Vavada, S. Sinauskas, K. Ragauskas, M. Šeputis, P. Bartkus, T. Turauskis, J. Valaitis, J. Norkus, J. Visockis, J. Leita, L. Staškus, F. Jo-mantas, J. Kaušius, M. Liut-kauskas, T. Lipčius, J. Tupike-vičius, M. Spiekaukas, M. Sa-kalauskas, P. Steponaitis.

Is to matyti, jog rockfordiečiai darbuojasi dėl tėvynės la-bo.

Nenuleiskim rankų ir toliau. Aukokime kas ką galime. Auk-as galima atnešti po šiuo ad-resu: 429 Island ave. pas J. Ju-sevičių, nes komitetai negali apeiti visų vietų.

Dar kartą kviečiu visus rockfordiečius prie darbo, nes mūsų tėvynė šaukiasi prie mūsų. Jos balsą turime išgirsti. Dirb-kim visi iš vieno.

L. R. K. Rėm. Sk. Komitetas,

WAUKEGAN, ILL.

Spalio 3 d. draugija Šv. Bal-tramiejaus laikė paprastą susi-rinkimą. Besvarstant dr-jos

AR INFLUENZA SUGRĮŽ.

Gal buti, kad influenza ir sugrįž, bet negalima užtvirtinti, kad atsinaujins šiais metais influenzos epidemija.

Išrodo, kad jeigu ir atsinau-jintų, nebus taip aštri, kaip kad buvo pračią žiemą.

Miesto viršininkai, valstijų ir miestų sveikatos bordai tu-rėtų būti prisirengę, jeigu ji atsikartotų.

Influenza plačiasi tiesiu ir netiesiu keliu.

Dar nėra tikrai žinoma, ar toš ligos bakterijos yra ats-kirtos ar atrastos ir delto dar nėra kito tikro vaisto, kaip tik užlaikymas aštrių sanita-rijos regulų ir vengiant susi-eiti su ypatomis, sergančiomis taja liga.

Artimas ryšis tarp influen-zos ir kas kart didėjančių mir-vams; jis man telefonavo apie bambizį nemalonumus pas aldermaną Thomas. Stebėtina, Rev. Maslowskis eina su manimi prieš bambizus, tai parodė jau nekartą. Toliau kalba iš-karpa.

Dabar yra tikima, kad ta li-ga jau buvo gana daug prasi-platinus po visą šalį, kol buvo atrasta, kad ji yra epidemija. Šis nepasisekimas ją pažinti gali būti delto, kad visi tuo laiku buvo užsiinteresavę kare.

Viršminėti faktai yra su-rinkti Suvienny Valtstijų Svei-katos Biuro po ištyrinėjimo influenzos, kuri siautė per 1918-19 m. kiekvienoje valsti-joje ir net kitose šalyse.

Nei vienas iš Biuro ekspertų netvirtina, kad ta liga neat-sikartos ir delto reikia kiek-vienam prisirengti ją sutikti.

Kada influenzos epidemija pirmą sykį pasirodė, nuomonė buvo, kad tai nauja liga, at-vežta iš užmario. Bet tyrinėj-mas parodė, kad prieš trejus ir ketverius metus žmonės labai mirdavo nuo plaučių už-degimo. Raportai Suvienny Valtstijų Sveikatos Biuro už sausio mėn., 1916 m., rodo, kad influenza veikė 22 valsti-jose, apimdama beveik visas dalis Suvienny Valtstijų.

Pavasaryje 1918 m. mirtin-gumas žmonių nuo plaučių už-degimo žymiai padidėjo. Tas atsitikimas buvo tikru ženklų ir pradžia influenzos epidemijos, kuri siautė per vi-šą rudenį 1918 metų.

Nors dar nėra žinoma, koks mikrobos yra priežastimi in-fluenzos, bet tikrai žinoma, kad ji lengvai plečiasi nuo vie-no žmogaus ant kito. Ir ne vien sergantieji gali kitus užkrešti, bet ir tie, kurie tos ligos ne-turi gali ją išnešioti.

Atrodo, kad mes galime ti-kėtis influenzos atsikartojimui ir todėl reikia kiekvienam prisirengti ją sulaukyti nuo plė-timos.

Neturėtų būti tokio vargo ir kentėjimo, kuris buvo praėitį rudenį. Ypatų, kuri apserga reikia tuojuos atsikirti nuo ki-tų. Kartais atrodo, kad tiktai menkas "šaltis". Peoria, Ill. nesenai buvo išsiplėtus liga, kurią skaitė už "vasarines slogas", bet tirinėjimai parodė, kad tai buvo influenza. Pa-tyrimas parodo, kad tokios

reikalas, pirmininkas, pranešė, kad reikalinga ištarti vieša pa-dėka visiems tiems, katrie pa-rėmė mūsų draugiją laike ap-vaikšėjimo 25 metų sukaktu-vių, kt. gerb. vietiniui klebonui, kun. J. Klioriui, už prakalbą ir prielankumą, taip-gi prof. kun. P. Bučiui už aplankymą wau-keganiečių ir už gražią prakal-bą ir visoms Waukegano drau-gijoms, kurios eime dalyvumą tame apvaikšėjime.

Draugija Šv. Baltramiejaus apart pinigškos naudos, gavo didelį skaitlių narių.

menkos "slogos" yra pamatai žiaurių ligų. Ir gavus slogas reikia nuo jų atsikratyti kaip galima greičiau.

Geriausias budas išvengti negeistinos influenzos, tai yra būti pasirėngusiems, ir dabar tai daryti yra geriausias lai-kas.

KNYGYNŲ NAUDA.

Beveik kiekviename mieste Suviennyose Valtstijose galima rasti knygynus. Jie yra val-džios įstaigos ir visi, neišsky-riant amžiaus nei lyties, gali jais naudotis veltui. Bet ne-visi žmonės jais naudojami.

Kiekviename didesniame kny-gyne įvedami departamentai, kur galima rasti knygų visose kalbose. Tarp jų yra ir lietuvių kalboje. Kurie knygynai to dar nepadarė, stengiasi daryti ir yra vilties, kad kiekviena-me mieste bus galima gauti pasiskaityti knygų visose kal-bose.

Dabar knygynuose galima rasti įvairių knygų, laikraš-čių beveik visose kalbose, ir anglų kalboje, kurios taip len-gvai parašytos, kad žmogus mokantis ir mažai angliškai skaityti gali lengvai suprasti. Galima gauti knygų apie vi-sokius amatus, kurie pagelbsti žmogui ingyti geresnį darbą ir gauti didesnę algą; knygų a-pie daržus, auginimą viltu, apie virimą, siuvimą, kad pa-gelbėti jam ir jo žmonai, kaip pergalėti pragyvenimo bran-gumą; knygų apie Amerikos valdžią ir gyvenimo reikalavi-mus, kad pagelbėti jam tapti geru piliečiu. Tai knygos, ku-rias galima gauti visuose kny-gynuose. Visi ateiviai yra ra-ginami jomis naudotis.

Žmogus gali turėti ir pirmas poperas, dirbti kasdieną ir leist savo vaikus reguliariškai į mokyklą, o gal ir pats lanky-ti mokyklą vakarais, visviena jam būtų sunku kovoti su pra-gyvenimu ir įsigijimu savų namų svetimoje žemėje. Kny-gos jam daug pagelbėtų. Ir tik knygynuose tegalima rasti tu-knygų. Kad pasiskolinti kny-gų, reikia išpildyti blanką, ant kurios pasižadi knygą švariai užlaikyti ir sugrąžinti paskirtu laiku, net nereikia nei to, nes galima tonis knygomis nau-doties knygynų skaityklose.

Knygynuose visuomet yra ypatų, kuri pasirėngus atsaky-ti į visokius klausimus. Nevi-suomet galima surasti knygą, kokios norima, todėl niekad nereikia bijotis pasiklausti.

Karės laiku Amerikos Kny-gynų Sąjūdis pristatydavo stovyklose ir ligonbučiuose tukstantius knygų įvairiose kalbose, ir lengvoje anglų kal-boje, ypač svetimtaučiams. Dauguma kareivių nejaudavo nuobodumo turėdami knygų savo kalboje. Knygynai Suvi-enyose Valtstijose tą patį siu-lo visiems ir visi turėtų ta proga naudotis.

Taigi Šv. Baltramiejaus dr-ja visiems taria širdingą acin. J. M.

AM. L. R.-K. FEDERACIJOS VALDYBOS ADRESAI.

Kun. J. J. Jakaitis, preziden-tas, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Kun. Pr. Bučys, vice-prezi-dentas, 2634 W. 67th St., Chicago, Ill.

J. Mockus, išdininkas, 1301 So. 50th Ct., Cicero, Ill.

Kun. F. Kemešis, sekreto-rus, 381 Westminster ave., Detroit, Mich.

REIKALAUJA

Reikalings 25 merginos dirbt fabrike \$14 į savaitę pradžiai nuo štu-kio dirbant nuo \$16 iki \$20 į savaitę ir po 3 mėnesių darbo "bonus".

AMER. INSOLATED WIRE & CABLE CO.
954 W. 21st Str.

REIKALINGI.

7 kraučiai dirbti prie kotų. Gera vieta tokiems kurie supranta visa darba. Atsišaukite
J. Razgaitis,
3103 S. Halsted St.
2-ros lubos kambarys No. 1

REIKALINGOS.

Merginos ir moteris prie sortavimo "Clippings" darbas pastovus, užmo-kestės gera. Atsišaukite:

B. COHEN & SONS.
1100 W. 22-nd Str. 4 floor.

Reikalinga Lietuvaite mergina dirbti ofise. Atsišaukite.

Dr. Geo. M. Glaser.
3149 So. Morgan Gatve.

PAIEŠKOJIMAI.

Paieškau savo vyro Jono Reimalio, paimančio iš Kauno Gubernijos Ra-sienų Pavieto Tytavenų miestelio, paskutinais laikais gyvenę Passaic, N. J. Labai norėčiau žinoti kur jis dabar gyvena. Jis pats arba kas apie jį ži-note praneškite sekantių adresu:
K. Reimalienė,
4038 Cornelia Ave. Chicago, Ill.

VARGONININKAS.

Paieškau vietos už vargonininką. Muziką Bažnytinę ir pasaulinę su-prantų gerai, Darbštus. Atsišaukite.

"Drango" Administracijon.
1800 W. 46th St. Chicago, Ill.
(K. A.)

ANT PARDAVIMO.

Namas ant pardavimo 2½ metų senumo ant 2 pagyvenimų po 4 kam-barius. Kaina \$2,400, galima gauti mortgage ant \$1,500. Atsišaukite.
4115 S. Rockwell Str.

Ant pardavimo namas su 9 pėdų basementu, vana, garas ir gatve iš-pilta ant 45-tos ir Mozart Str. At-sišaukit pas savininką:

T. Bezemek,
5123 S. Turner Ave.

Parsiduoda labai pigiai seklyčios setas 3 kedės stalas ir kamodo. Jeigu kam reikalinga meldžiū atsišauk-ti.

3341 Auburn Ave.
3-čios lubos iš užpakalio.

Parsiduoda ant greitųjų automobi-lius (Haynes car) 7 sedinui. Kaina tik \$400.00. Kam reikalinga automobi-lius atsišaukite šiuo antrašu:
4642—18 So. Western Ave. Chicago.
Tel. McKinley 4231

Ant pardavimo 2 namai ir lotas, taip-pat ir rakandai. Savininkas krau-stosi iš miesto ant ukės. Atsišaukite.
218 W. 107 Place Chicago, Ill.

GEROS ŽINIOS.

Michigano Valtstijoje viskas ši-met gerai užderėjo, pas mūsų yra daugybė sodų. Seniau nukritusių vaisių niekas neimdavo nuo žemes, bet dabar kuomet nėra alaus tai visus vaisius surenka ir iš jų da-ro įvairius gerimus. Nekturie Lie-tuviai paėmė už vienus uobolius po \$300 ir daugiau.

Kurie manote pirkti žemes pa-sikalbėkite pirmiau su manim, aš busių Chicagoj šį mėnesį sekan-čiose dienose ir vietose: pas J. Bernota, 663 W. 14 Place, pėtny-čioj spalio 17, Naujienose, 1739 S. Halsted Str. Subatoj spalio 18, J. Mirona, 4904 So. 49 Ave., Cice-ro, Ill. spalio 16 ir 19.

Su pagarba

M. Valenčius,
P. O. Box 96,
Hart, Mich.

AM. L. R.-K. FEDERACIJOS VALDYBOS ADRESAI.

Kun. J. J. Jakaitis, preziden-tas, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Kun. Pr. Bučys, vice-prezi-dentas, 2634 W. 67th St., Chicago, Ill.

J. Mockus, išdininkas, 1301 So. 50th Ct., Cicero, Ill.

Kun. F. Kemešis, sekreto-rus, 381 Westminster ave., Detroit, Mich.

Gavo 117 Kiaušinių Vietoje 3

Sako vienas žmogus

Kiekviename paukščių augintojas gali pa-dvigubinti savo pelną ant kiaušinių. Scien-tifikaus tonikas tapo įdomus kuris pri-vertė vietas daugiausiai dirbti. Tas tonikas va-dinas "More Eggs". Duokite savo vistoną "More Eggs" o nustebinsite iš rezultatu. Jeigu sušėri savo vistoną už \$1.00 "More Eggs" padvigubina savo pelną ant kiaušinių, rašyk: E. J. Reeder, paukščių auginto-jul, 7887 Reece Bldg., Kansas City, Mo. ku-ris prisiu tau įkelti "More Eggs" tonika (pačią apmokant). Taip užsitikrinsite yra po-naš Reeder, kad milijonai banikų už 50 cva-rantuoja. Jeigu tau netika, gali grąžinti, o pinigus gausite atgalios.

Mokinkis Kraučiūstės.

Mes mokiname kirpti, siuti ir vi-sa kraučiūstės darba. Norint dau-gian informacijų kreipkitės:

J. RAZGAITIS,
3103 S. Halsted Str.
2-ros lubos, kambarys No. 1.

SERGĖKITE SAVO AKIS.

Smetonos gerai pritaikinti akiniai bus palengvinimu dėl juos akių. Kuomet tu kenti nuo galvos skau-dėjimo, kuomet raišdės liejasi į kru-vą, kuomet skaitai ar siuvi ar ra-šai, tai tuomet yra ženklas, kad reikia Jums akinų. Mano 15 metų patyrimas priduos Jums geriausią patarnavimą už prieliamą kainą net taip žemai net iki \$5.00.

JOHN SMETANA
Akių Specialistas

1801 S. Ashland Av. Chicago
Egzaminas sutelkiamas dykal. Kampos 18-tos gatvės.
3-čios lubos virš Platt'o aptiekos.
Kambaris 14, 15, 16, 17 ir 18
Tėmykite į mano parašą.
Valandos: nuo 7 val. išryto iki 9 val. vakare. Pamedėliais, Seredo-mis ir Pėtnyčiomis.

DR. J. SHINGLMAN

buvęs po 1229 S. 49 Ave. dabar per-kreivė savo ofisą po 4115 S. Rockwell Str.

4930 W. 13 Str., Cicero.

RUMATIZMO IR KRAUJO LIGŲ SPECIALISTAS.

ADYNSO nuo 9 iki 12 išryto, nuo 3 iki 5 po pietų, nuo 7 iki 9 vakare.

Kaina \$2 ofise, \$3 namuose Chicagoj \$1.00 extra už mylia. Telefonas rezidencijos Cicero 3656 Ofiso-Cicero 49

PRANEŠIMAS.

DR. I. E. MAKARAS
Lietuvis Gydytojas ir Chirur-gas Perkele savo ofisą iš
1741 W. 47 Str.

į mirusio Dr. D. J. Bagočiaus ofisą Roselande

Praktikuoja tarpe Lietuvių šiame mieste ir apielinkej.

Ofisas 10900 S. Michigan Ave.

Valandos nuo:

9 iki 12 išryto
2 iki 4 popietų
7 iki 9 vakare

Telefonas Pullman 342
Residencija 4515 S. Wood Str.
Tel Yards 723

S. D. LACHAWICZ

Lietuvys Graborius patarnauja, laidotuvėse ko pigiausia. Reikale meldžiū atsišaukti, o mano darbu busto užgandinti.

2314 W. 23 Pl.
Chicago, Ill.
Tel. Canal 2199.

Dr. A. BURKE

(Lietuvis)

418 W. Market Str.
Pottsville, Penna.

Su visomis ligomis prima nuo Nuo 8 iki 10 val. ryto Nuo 1 iki 3 val. po pietų Nuo 6 iki 8 val. vakare.

DR. LEO AWOTIN

Gydytojas, Chirurgas, Akušeris.

1920 So. Halsted St., Chicago. Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.

Valandos: 10 — 12 ryto; 6 — 9 vakare Tel. Canal 4867

Uždėbk \$35 iki \$50 į savaitę

Kirpėjai ir kraučiai yra reikalau-jami visuomet, jie turi trumpos va-landos ir lengva darba.

Mes galime jus išmokyti šio darbo į trumpa laika dienomis ar vakarais, už mažai kaina. Specialis skyrius mokymo ant siuvamu Power maš-nų.

MASTER SCHOOL.

J. F. Kaszicka, Ferdinolis
190 N. State Str.
Kamp. Lake Gat. 4 lubos

Telefonas Pullman 60

DR. W. A. MAJOR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 11719 Michigan Ave.

Adynos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

Tel. Drover 7042

Dr. C. Z. Vezelis

LIETUVIS DENTISTAS

Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutarimą

4712 SO. ASHLAND AVENUE
artl 47-tos Gatvės

Telefonas CANAL 257

Dr. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS ŠVENTĖS.

Pirmadienis, spalio 13 d.,
šv. Edvardas, kar.
Antradienis, spalio 14 d.,
šv. Kalikstas, pop.

PATYS ŽMONĖS TURI VALDYTI GATVEKARIUS.

Taip sako miesto majoras.

Praeitam miesto tarybos specialiam susirinkimui majoras Thompson pranešė, jog Chicago gatvekarių klausime nėra kitokio išėjimo, kaip tik patiems žmonėms paimti gatvekarius ir juos valdyti. Sakė, jei kompanija savo gatvekarius ir gatvekarių visas nuosavybes taip daug brangina, gali ji susikrauti visus savo daiktus ir eiti šalin iš miesto gatvių. Miestas pasirūpins išgyti naujas susisiekimui priemonės.

Turi but 5 centai.

Miesto advokatai irgi buvo susirinkime. Jie pranešė apie gatvekarių klausimą teismuose.

Advokatas Ettelson pažymėjo, jog akmuo ant akmens nepastovės, kol nebus sugrąžinta 5c. už važinėjamą gatvekarius.

Jis pasakė, jog specialios miesto advokatas tuojuos iškeliauja Springfieldan ir tenai pasidarbūnos sugrąžinti 5 centus, kol 7c. klausimą galutinai išryš angščiausias valstijos teismas.

Manoma, jog tomis dienomis pavyks atsiekti tas tikslas. Ir jei pasirodytų, kad State Public Utilities komisija be jokio reikalo pakėlė mokesčių, arba padarė tai neteisotai, piliečiai turės teisę reikalauti, kad kompanija sugrąžintų jiems nuo jų perimtus pinigus.

Atsietų \$100,000,000.

Miesto su kompanija padarytas kontraktas, kurį sulaužė State Public Utilities komisija, turėjo pasibaigti veikti 1927 metais. Reiškia, ligi tos pabaigos yra dar aštuoneri metai.

Majoras paaiškino, jog po 2c. viršaus žmonės išduodami už važinėjamą gatvekarius ligi tų 1927 metų paneš apie 100 milijonų dolierių išlaidų. Juk tai milžiniška krūva pinigų, kurie be jokio reikalo turėtų būti sukišti kompanijai.

Su tiek pinigų miestui būtų galima įsigyti nuosavus gatvekarius ir situos patiems žmonėms valdyti.

Rytoj miesto taryba ir vėl turės specialią susirinkimą. Šiame susirinkime finansinis komitetas induos savo raportus apie paskyriną pinigų gatvekarių klausimo reikale.

CHICAGOS ARKIVYSKUPO PARĖDYMAI.

Jo Augšt. Malonybė Chicago Arkivyskupas paskelbė kunigų perkėlimo parėdymą.

Iš ano sužinoma, jog Dievo Apveizdos parapijos klebonas asistentas, gerb. kun. Urba, paliešojamas nuo priedermių parapijoje. Jis iškeliauja toliaus mokintis katalikiškam universitetan Washingtone.

Jo vietoje parapijon skiriamas gerb. kun. Čužauskis.

Sv. Antano parapijon, Ciceo, Ill., asistentu skiriamas gerb. kun. Pr. Vaitukaitis.

CHICAGO TURĖS TIK BUROKINIO CUKRAUS.

Bet ir to, turbūt, bus permaža.

Šalies maisto administracija uždrandė nendrinį cukrų gabenti į vakarines teritorijas nuo Pittsburgo ir Buffalo. Tas padaryta neapribuotam laikui.

Tad Chicago nuo dabar turės pasitenkinti vien tik burokinių cukrum. Bet vargiai ir šito užteks. Nes jau buvo pranešta, kad traukiniai su cukrum "vėlinasi" ir nepristato miestam reikiamos cukraus kiekybės.

Kodėl paskelbta embargo nendriniam cukrui — tai tik vienai administracijai žinotina.

Nuo to nukentės visų vakarinių valstijų gyventojai.

Pasakojama, jog tomis dienomis taigi cukrus turėsias ir pabrangti. Bet cukraus eksportai tvirtina, jog 12 centų kaina ir toliaus pasiliksianti.

Iš Washingtono pareina žinių, jog cukraus klausimas pakeltas senate. Turbut, vyriausybė bus autorizuota nupirkti cukraus liekanas ne tik Kuboje, bet dar ir pervirši Brazilijoje.

Praeitą liepos mėnesį šalies vyriausybė buvo patariama nupirkti visą Kubos cukrų taip, kaip tas buvo padaryta pernai.

Bet nepaklausa patarimo. Ir štai kokias dabar pasekmes matome. Ir tuomet Kubos cukrų buvo galima pirkti pigiau. Gi šandien prisieis jau mokėti brangiau.

Chemistai tvirtina, kad burokinių cukrus netinkamas žmonėms vartoti su kava arba arbata. Tas cukrus yra geras substitutas tik kenuotiems produktams.

NESURANDAMI ŽMOGŪDZIAI.

Koronerio teisėjai paskelbė savo įstatymą reikale nužudymo studento Wilsono. Teisėjai pažymėjo, jog studentas Wilsonas nužudytas ties Marquette parku nežinomų dviejų piktadarių, katriedu mėgino apipūsti be nužudymo dar kitus tris asmenis.

Policiją ligšiol nesuseka žmogžudžių.

BOLŠEVIKAI ATSIĖMĖ KIJEVĄ.

Stockholmas, spal. 12. — Laikraštis Folkets Dagblad paskelbė žinią, kad bolševikai ir vėl atsiėmė Kijevą nuo savo priešininkų.

SV. KAZIMIERO DR. TĖS SHEBOYGAN, WIS.

Valdybos Adresai:

Pirm. Jonas Stauckas, 1414 New York.

Vice-pirm. Juozas Bubnis, 1423 So. 10th St.

Fin. sekr. Jonas Kunigonis, 1117 Alabama Ave.

Prot. sekr. Kazimieras Smalčius, 1017 Swifts Ave.

Izd. Antanas Čižaukas, 1318 New York Ave.

Kasos glob. Kazimieras Lukšis ir Jonas Jočis.

Marsalka Pranas Daugirda.

Susirinkimai atsibūva kas antrą nedėdienį mėnesio.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS "DRAUGE."

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ

KUN. LAUKAIČIO PRAKALBOS.

Susirgęs gerkle, gydytojų liepiamas, kun. J. Laukaitis turėjo visą savaitę išbūti nėsakęs prakalbų. Dabar gerklė jau sustiprėjo, todėl nuo nedėlios, 12 spalio kun. Laukaitis vėl pradės lankytis lietuvių kolonijose su prakalbomis. Jos eis šioje eilėje.

2. Panedėlyje, 13 spalio Roseland, Ill. Visu Šv. par.

3. Utarninke, 14 spalio Anšros Vartų par., Chicagoje.

4. Ketverge, 16 spalio Šv. Mykolo par. Chicagoje.

5. Pėtnyčioje, 17 spalio Raine, Wis., jei gaus užkvietimą.

6. Nedėlioje, 19 spalio Rockford, Ill., 3:00 po piet.

7. Utarninke, 21 spalio Beiloit, Wis. 7:30 po piet.

8. Ketverge, 23 spalio St. Charles, Ill.

9. Pėtnyčioje, 24 spalio Aurora, Ill.

10. Nedėlioje, 26 spalio Spring Valley, Ill.

11. Utarninke, 28 spalio Kewanee, Ill.

12. Seredoje, 29 spalio Johnston, Ill.

13. Ketverge, 30 spalio Indiana Harbor, Ind.

14. Pėtnyčioje, 31 spalio Gary, Ind.

15. Panedėlyje, 3 lapkričio Kenosha, Wis.

16. Utarninke, 4 lapkričio Sheboygan, Wis.

17. Ketverge, 6 lapkričio Springfield, Ill.

18. Pėtnyčioje, 7 lapkričio East St. Louis.

19. Nedėlioje, 9 lapkričio Omaha, Nebr.

20. Panedėlyje, 10 lapkričio Sioux City, Iowa.

21. Seredoje, 12 lapkričio West Pullman, Ill.

22. Pėtnyčioje, 14 lapkričio Melrose Park, Ill., Italų bažnyčios svetainėje prie 23 str.

Jeigu ir vėl pasitaikytų parodyti pertrauką dėl ligos, tai taptų apgarsinta laikraščiuose, o po pertraukai prakalbos eitų toje pačioje tvarkoje.

Aukotojų sąrašai bus paskelbti "Darbininke," kuomet pasibaigs Gerbiamo svečio kelionė po Ameriką. Visi sąrašai tilps viename to laikraščio numeryje. Bet Chicago ir apie linkės Tautos Fondo skyriniai yra kviečiami, kad nelauktų kelionės pabaigos, o aukotojų sąrašus pagarsinti "Drauge" neatidėliodami. Tie vietiniai sąrašai paskui taps įtraukti į bendrą sąrašą, kurį žada pagaminti "Darbininkas."

IŠ NORTH SIDES.

Lab. Sąj. 6 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą spalio 5 d., nedėlioje. Atvyko nemažai narių-labdarių. Perbėgant reikalus pasirodė, jog 6 kuopa turi užsibrėžus sekantį veikimą.

Vakaras.

Šis Lab. Sąj. 6 kp. vakaras bus sausio 18 d., 1920 m., Atlas svetainėje. Visos draugijos yra prašomos paimti šeštos kuopos serijų ir jas pardavinėti.

Bazaras.

Northsidiškės labdarių kuopos bazaras bus ateinančiame advente, kuris tris dienas. Northsidičiai paprastai bazarams suaukoja daug įvairių daiktų. Lab. Sąj. 6 kp. atsikreipia į northsidičius ir apeliuokės gerasirdžius, prašydama paaukoti kas ką gali. Aukas

galima atnešti klebonijon, kur mūs klebonas maloniai jas priims.

Prakalbos.

Nutarta surengti prakalbas, kad plačiai išaiškinti Lab. Sąj. tikslą ir jos uždavinį, kad arčiau supažindinti žmones su dideliu reikalu prieglaudos namo mūs našlaičiams.

Kitas vakaras.

Kadangi Brighton Parko vyčiai ir labdariai pasižadėjo atvažiuoti į North Side ir sulaukti veiklą, tad nutarta, jiems sutinkant, kviesti. Laikas nuskirtas advente. Visas reikalas pavestas komisijai.

4,000 dolierių.

North Sides labdarių kuopai Centras paskyrė surinkti našlaičių prieglaudos fondan 4,000 dol. Šitas darbas bus vienas iš sunkiausių. Pasidariusius ir intempus visas savo pajėgas, kuopa pasiėmė ant savo pečių tą naštą, tikėdama, kad duos mūs northsidičiai jai stos pagelbon. Lab. Sąj. 6 kuopa tiki, kad nesiras šioje kolonijoje nei vienos šeimos, kuri nepaaukos 10 dol. ir nei vieno pavieno, kuris nepaaukos 5 dol.

Northsidičiai mano, kad pirmininiai savo dalį namo fonde pripildys.

Pradžiai jau padaryta. Kuopa turėjo 330 dol. Viena moteris, jauzdama didelį reikalą našlaičiams prieglaudos, patapo garbės nare, įmokėdama 100 dol. Tokiu būdu kp. išdas paaukėjo iki 430 dol. Tas parodo, kad northsidičiai nejuokais skubina su savo dalimi. Todėl savo tikslą atsiėmė ir, pamatysit, ateinantį pavasarį Lab. Sąj. pradės statyti prieglaudą. Linksma bus visiems, kada namą turėsime, o skolos didelės neturėsime. Tat padirbėkim.

Nauji nariai.

Praeitam susirinkime prie Lab. Sąj. 6 kuopos prisirašė du nauji nariai ir daug senų užsimokėjo savo mėnesines duokles.

A. Nausėda.

IŠ NORTH SIDE.

Spalio 4 d. Šv. Mykolo par. svetainėje buvo užsibaigusio bazarų komisijos, draugijų atstovų ir svečių vakariene su programu. Buvo trys dideli stalai svečių apsesti. Pirmiausia vyčiai gana juokingai sulaukė "Daina be galo," paskui dainininkai: P. Maskolaitis ir A. Kuprys, M. Razmanskaitė ir p. Lauraitienė, pritariant varg. B. Lauraičiui ant pijano, padainavo keletą gražių dainelių, kas žmonėms labai patiko; taip pat p. Šlajus ant smuiko, o vargonininkas ant pijano atliko keletą iš muzikos srities dainų smuikų. Tuo tarpu svečiai, godžiai klausydami dainų ir muzikos melodijų, tuštino stalių skanių valgių, kuriuos pagamino šeimininkės, p-nios Andriuskevičienė, Pocienė ir kitos. Toliaus klebonas, kun. P. Meškauskas apsakė parapijos stovų ir kaip medžiagiškai pagerinti. Prisiminė, kaip rytų parapijos greitai išmoka skolas, arba jas greitai mažina, nes kiekvienas parapijonas išmoka tenai po 10, 12, 13 ir daugiau dolierių į metus parapijai, ir štai kokių būdu: mėnesinių mokesčių sumoka kiekvienas po 5 dol. į metus, už suopos bazaras po 5 dol. arba po 10c ir 15c kur mažos parapijos kiekvieną kartą, kuomet nedėdieniais eis duoda ant anglių po 1, 2 ar 3 dol. Vėlykinių ir kalėdinių dovanų nesigali žmonės, o dar daug ką uždirba šventadieniais

PRANEŠIMAS

Dr. M. T. Strikol'is

Lietuvis

Gydytojas ir Chirurgas

PERKELE SAVO GYVENIMO VIETĄ Į BRIGHTON PARK.

2914 W. 43rd St., (43 ir Francisco Ave.)

Tel McKinley 263

Ofisas: 1757 W. 47th St., [47 ir Wood gat.]

Valandos: 10 ryto iki 2 po pietų, 6:30 iki 8:30 vakare
Nedeliomis 9 iki 12 rytais.

Tel. Boulevard 160

LAI PLEVĖSUOJA VELIAVA.

KIEKVIENO LIETUVIO NAMUOSE.

Nėra gražesnio daikto papuošti lietuvių namą kaip ženklas jo prigimto krašto, — to krašto kuris po tiek ilgų metų vergijos vėl atgimė, liko liuosas.

Ilgą laiką mes abejojomė kokia ištikrųjų yra Lietuvos vėliava. Dabar tikrai žinome. Jonas E. Karosas ir Jonas J. Romanas grįždami iš Lietuvos parvežė tikrą Lietuvos Valstybės vėliavą. Ta vėliava kuri dabar plevėsuoja po visas dalis Laisvos Lietuvos.

Tų vėliavų galima gauti visokių, gražių ir dar gražesnių — ir už žemą kainą. Tuojuos užsisakyk prisijusdamas savo užsakymą su pinigais adresu:

LITHUANIAN SALES CORPORATION,

120 TREMONT ST., BOSTON, MASS.

Vėliavų kainos:

No. 1. Celuloido vėliavukė ant spilkutės05
No. 2. Drobės; 12x18 colių; ant lazdučių su paauksuota viršune25
No. 3. Silkinė; 12-18 colių; ant lazdučių su paauksuota viršune \$1.00

Už prisuntimą mes užmokame. Taip-gi yra ir didesnių vėliavų kurios parduoda nuo \$1.50 iki \$50.00 Yra ir drobės, ir vilnų, ir šilko.

Kurie norėtumėt gauti didesnes meldžiame parašyti atvirutę o mes kainą pristatysime.

Draugijoms, Komitetams, Krautuviams ir Agentams perkant daug, duodame nušimtį.

Šiuomi prisijunė \$..... ir meldžiū man prisijūti vėliavą No. su ta išlyga, jei man vėliava nepatiks galiu grąžinti atgal ir gauti savo pinigus.

Vardas-pav.
Adresas
Miestas

VISOMS SOLISTĖMS IR SOLISTAMS NAUJAS DŽIAUGSMAS

IŠ NAUJŲ DAINŲ.

kurioms muziką (piano) parašė

ANTANAS S. POCIUS.

Jau išėjo iš spaudos šios dainos:

Leiskit į tėvynę Kaina 60c.
Ne bile kieme mergele anga 60c.
Gale sodo rymavo ir švint aušrelė 60c.
Vai močiute mano 60c.

Galima gauti pas "DRAUGĄ" 1800 W. 46 St. Chicago, Ill.

Malioriai ir Dekoratoriai

Ilgų metų patyrimas savo amate leidžia mums atlikti pirmos rūšies darba pigiausiomis kainomis. Atsišaukite pas

P. Cibulskis ir J. A. Poška

2343 W. 23 Place Telefonas Canal 2446

Biznieriai garsinkites "Drauge".